

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 6. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 10. november 2023

Tidspunkt: kl. 10.30

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 9. november 2023

1. Rådsmøde nr. 3982 (udenrigsanliggender – forsvar) den 14. november 2023
Forelæggelse ved forsvarsministeren
EUU alm. del (20231) – Bilag 104 (kommenteret dagsorden)
 2. Rådsmøde nr. 3982 (udenrigsanliggender) den 13. november 2023
Forelæggelse ved udenrigsministeren
EUU alm. del (20231) – Bilag 104 (kommenteret dagsorden)
 3. Rådsmøde nr. 3983 (almindelige anliggender) den 15. november 2023
Forelæggelse ved udenrigsministeren
EUU alm. del (20231) – Bilag 104 (kommenteret dagsorden)
- UDG 4. Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af den avancerede rammeaftale mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Chile på den anden side samt Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om indgåelse på Den Europæiske Unions vegne af interimsaftalen om handel mellem Den Europæiske Union og Republikken Chile
Forelæggelse ved udenrigsministeren
– *Orientering*
KOM (2023) 0435 og KOM (2023) 0432

- FO 5. Kommissionens forslag til forordning om import-, eksport- og transitforanstaltninger for skydevåben samt væsentlige komponenter og ammunition hertil og om gennemførelse af artikel 10 i De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der supplerer De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet ("FN's våbenprotokol")
Forelæggelse ved justitsministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2022) 0480
KOM (2022) 0480 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2022) 0480 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 104 (kommenteret dagsorden)
- FO/L 6. Kommissionens forslag til ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2022/423 af 14. marts 2022 om fastsættelse af de tekniske specifikationer, foranstaltninger og andre krav til gennemførelsen af det decentrale IT-system, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1784
Forelæggelse ved justitsministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
EUU alm. del (20231) – Bilag 94 (fortroligt samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 95 (fortroligt notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 100 (fortrolig kommenteret dagsorden)
7. Siden sidst:
- a) Direktiv (EU) 2023/2123 af 4. oktober 2023 om ændring af Rådets afgørelse 2005/671/RIA for så vidt angår tilpasningen af afgørelsen til EU-reglerne om beskyttelse af personoplysninger
Orientering ved justitsministeren
KOM (2021) 0767
8. Rådsmøde nr. 3985 (udenrigsanliggender – udvikling) den 21. november 2023
Forelæggelse ved ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik
EUU alm. del (20231) – Bilag 104 (kommenteret dagsorden)

- FO 9. Direktivforslag om etableringen af EU-handicapkortet og EU-parkeringskortet for personer med handicap
Forelæggelse ved social- og boligministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0512
KOM (2023) 0512 – Bilag 4 (samlenotat)
KOM (2023) 0512 – Bilag 5 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 104 (kommenteret dagsorden)
- L 10. Godkendelse af rejserapport fra udvalgets studietur til Bruxelles den 24. – 25. oktober 2023
EUU alm. del (20231) – Bilag 110 (udkast til rejserapport)
- L 11. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkterne 1-3 og 8 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

Rådsmøde nr. 3982 (udenrigsanliggender – forsvar) den 14. november 2023

1. EU's støtte til Ukraine
 - *Politisk drøftelse*
 - Rådsmøde 3982 – Bilag 2 (samlenotat side 2)
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 69 (udvalgsmødereferat side 1239, forelagt til forhandlingsoplæg i EUU 22/9-23)
- UDG 2. EU's FSFP-missioner og -operationer
 - *Politisk drøftelse*
 - Rådsmøde 3982 – Bilag 2 (samlenotat side 5)
3. Eventuelt
4. Siden sidst
 - a) Orientering om forventet ekstraordinært ECOFIN ultimo november 2023
 - b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 223/2009 om europæiske statistikker
KOM (2023) 0402

Dagsordenspunkterne 1-2 hører under Forsvarsministeriets ressort. Punkt a) under siden sidst hører under Økonomiministeriets ressort. Punkt b) under siden sidst hører under Digitaliserings- og ligestillingsministeriets ressort

Rådsmøde nr. 3982 (udenrigsanliggender) den 13. november 2023

1. Ruslands aggression mod Ukraine
 - *Politisk drøftelse*
 - Rådsmøde 3982 – Bilag 1 (samlenotat side 2)
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 69 (udvalgsmødereferat side 1239, forelagt til forhandlingsoplæg i EUU 22/9-23)

2. Armenien/Aserbajdsjan
 - *Politisk drøftelse*
 - Rådsmøde 3982 – Bilag 1 (samlenotat side 6)

3. Situationen i Israel og den omkringliggende region/Mellemøsten
 - *Politisk drøftelse*
 - Rådsmøde 3982 – Bilag 1 (samlenotat side 9)

4. Udenrigspolitiske aspekter af økonomisk sikkerhed
 - *Politisk drøftelse*
 - JOIN (2023) 0020
 - Rådsmøde 3982 – Bilag 1 (samlenotat side 14)
 - Rådsmøde 3965 – Bilag 2 (skriftlig forelæggelse af 20/7-23)

5. Eventuelt

6. Siden sidst

Dagsordenspunkterne hører under Udenrigsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 3983 (almindelige anliggender) den 15. november 2023

- * 1. Lovgivningsmæssig programmering – Kommissionens arbejdsprogram for 2024
– *Præsentation/udveksling af synspunkter*
KOM (2023) 0638
Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (samlenotat side 2)
2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 14.-15. december 2023 (udkast til dagsorden)
– *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (samlenotat side 6)
3. Artikel 7-procedure (Polen)
– *Præsentation*
KOM (2017) 0835
Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (samlenotat side 9)
EUV alm. del (20222) – Bilag 589 (udvalgsmødereferat side 902, senest behandlet i EUU 26/5-23)
4. Artikel 7-procedure (Ungarn)
– *Præsentation*
Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (samlenotat side 13)
EUV alm. del (20222) – Bilag 589 (udvalgsmødereferat side 904, senest behandlet i EUU 26/5-23)
5. Europas fremtid
– *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (samlenotat side 18)
6. Den europæiske valglov
– *Politisk drøftelse*
TA (2022) 0129
Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (samlenotat side 21)
EUV alm. del (20222) – Bilag 676 (udvalgsmødereferat side 1104, senest behandlet i EUU 23/6-23)
7. Relationer mellem EU og Storbritannien
– *Status*
KOM (2023) 0123
Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (samlenotat side 29)
EUV alm. del (20191) – Bilag 428 (fortroligt udvalgsmødereferat side 640 FO, forhandlingsoplæg forelagt 6/2-20)

- * 8. Ændring af Forordning 1/1958 om Rådets sprogregime
 - *Status*
Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (samlenotat side 36)
- 9. Eventuelt
- 10. Siden sidst

Alle dagsordenspunkterne hører under Udenrigsministeriets ressort.

* Dagsordenspunktet forventes ikke forelagt mundtligt.

Rådsmøde

Rådsmøde nr. 3985 (udenrigsanliggender - udvikling) den 21. november 2023

1. Team Europe-engagement i komplekse miljøer i Afrika syd for Sahara
 - *Politisk drøftelse*
 - Rådsmøde 3985 – bilag 1 (samlenotat)

2. Eventuelt

3. Siden sidst

Dagsordenspunktet hører under Udenrigsministeriets ressort.

Europaudvalget

Referat af 6. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 10. november 2023

Tidspunkt: kl. 10.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Niels Flemming Hansen (KF) formand, Henrik Møller (S), Kim Valentin (V), Karin Liltorp (M), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Søren Søndergaard (EL), Helene Liliendahl Brydenscholt (ALT) og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Forsvarsminister Troels Lund Poulsen, udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen, justitsminister Peter Hummelgaard, minister for udviklingssamarbejde og global klimapolitik Dan Jørgensen og social- og boligminister Pernille Rosenkrantz-Theil

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3982 (udenrigsanliggender – forsvar) den 14. november 2023

EUU alm. del (20231) – Bilag 104 (kommenteret dagsorden)

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen): Alle punkter forelægges til orientering.

1. EU's støtte til Ukraine

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3982 – Bilag 2 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (20231) – Bilag 69 (udvalgsmødereferat side 1239, forelagt til forhandlingsoplæg i EUU 22/9-23)

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen): Emnet ventes igen at fylde på rådsmødet. Jeg forventer, at vi bl.a. skal drøfte arbejdet med at udforme EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine, EU's militære træningsmission til støtte for Ukraine samt en opfølgning på EU's tresporede ammunitionsindsats, som vi også tidligere har haft lejlighed til at vende i Europaudvalget. Hvad angår sidstnævnte gælder det især tiltag, der skal bidrage til at øge produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri. Det er alle sammen sager, som udvalget har været inddraget i før, og som af gode grunde står øverst på dagsordenen i EU.

Det oplæg til EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine, som ventes drøftet på rådsmødet, omfatter en række initiativer, der bygger videre på EU's eksisterende støttetiltag. Det er et meget vigtigt arbejde, der skal bidrage til at sikre Ukraines evne til at forsvare sig selv, ikke mindst på længere sigt. Regeringen er derfor også stærk fortalere for at udvikle EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine. Fra dansk

side støtter vi især, at der oprettes en militær bistandsfond til Ukraine på 20 mia. euro under den europæiske fredsfacilitet (EPF), så vi kan sikre løbende, rettidig og ikke mindst også den langsigtede militære støtte til Ukraine.

I drøftelserne om sikkerhedstilsagnene er der desuden fokus på øget forsvarsindustrielt samarbejde og styrket samarbejde om cybersikkerhed, resiliens og hybride trusler. Her mener vi, at EU kan skabe stor værdi. Det er ikke mindst også vigtigt at støtte Ukraines evne til bl.a. at imødegå desinformation – især fra Rusland.

Udviklingen af EU's militære træningsmission til støtte for Ukraine (EUMAM Ukraine) er en vigtig indsats for at understøtte de ukrainske behov for uddannelse og træning, så vi kan understøtte Ukraines evne til at forsvare sig selv – nu og ikke mindst også på længere sigt.

Missionens mål om at træne 30.000 ukrainske styrker inden udgangen af 2023 er allerede nået. Det forventes, at yderligere 10.000 soldater uddannes i løbet af november. Det arbejde bidrager vi løbende til fra dansk side med flere træningsaktiviteter. Vi bakker op om den videre udvikling af EUMAM Ukraine. Tilførsel af flere midler til den europæiske fredsfacilitet vil også understøtte langsigtet finansiering af missionen. Fra dansk side undersøger vi desuden mulighederne for at integrere F-16-træningsaktiviteter i EUMAM Ukraine.

Jeg forventer også, at vi i denne session vil følge op på de spor, vi satte i gang i foråret for at imødekomme Ukraines behov for artilleriammunition og styrke produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri. Det har vi fra dansk side støttet op om fra start.

På rådsmødet vil jeg orientere om Danmarks bidrag i rammen af EU's tresporede ammunitionsindsats. Bl.a. har Danmark bidraget til fællesindkøb af ammunition til Ukraine – både gennem Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA) og i kredsen af nordiske lande, og vi ser løbende på muligheden for at bidrage yderligere.

Et andet vigtigt element er at øge produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri. Vores industri er tilpasset fredstid, og vi står derfor over for et meget betydeligt kapacitetsproblem, hvilket også har været nævnt flere gange. Fra et mere snævert fokus på ammunitionsproduktionen i Europa retter EU nu fokus på en bredere og strategisk styrkelse af den europæiske forsvarsindustri.

Det arbejde ser jeg frem til at følge, for det er vigtigt at øge vores produktionskapacitet til gavn for vores egen forsyningssikkerhed – og også til gavn for Ukraine. Samtidig er det som bekendt også en indsats, som Danmark aktivt vil bidrage til for igen at etablere ammunitionsproduktion i Danmark. Forsvarsministeriet har erhvervet det område, der ligger uden for Frederikshavn, Elling, med henblik på at kunne igangsætte initiativer, hvor private virksomheder kan genopstarte produktion af ammunition. Det vil vi vende tilbage til, når vi har noget mere konkret at berette om.

Foruden diskussionspunktet ventes et punkt om aktuelle anliggender på rådsmødet. Der vil være fokus på PESCO (det permanente strukturerede samarbejde), fordi jeg forventer, vi på mødet igangsætter en længe ventet strategisk gennemgang af PESCO. Det vil sige, at medlemsstaterne over de næste 2 år skal drøfte, hvordan samarbejdet i PESCO skal se ud fremadrettet – især i lyset af den aktuelle sikkerhedspolitiske situation.

Det er et arbejde, som vi fra dansk side kan deltage i som følge af afskaffelsen af forsvarsforbeholdet, og det er selvsagt vigtigt – især i en tid, hvor EU påtager sig et større ansvar for egen sikkerhed og styrker sit sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde markant. Det er helt rigtigt og betydeligt, at Danmark nu bidrager til at deltage i det arbejde og dermed også påvirke samarbejdet i en retning, der giver mening for Danmark og dermed også for europæisk sikkerhed.

I forbindelse med rådsmødet deltager jeg i møde i Styringsrådet for Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA). Her skal vi drøfte en revision af den såkaldte kapabilitetsudviklingsplan, som bl.a. ligger til grund for udvælgelsen af projekter i regi af Den Europæiske Forsvarsfond (EDF) og PESCO. Det er første gang Danmark bidrager til dette arbejde efter afskaffelsen af forsvarsforbeholdet. Det er et konkret eksempel på nye samarbejdsområder for Danmark efter afskaffelsen af forsvarsforbeholdet.

Karin Liltorp (M): Det er fantastisk at mærke den uforbeholdne opbakning til Ukraine her i Danmark, men har ministeren noget indtryk af, om der er nogle lande, der begynder at vakle lidt, især når det kommer til at give økonomiske midler? Det hører man nogle gange lidt på rygtebasis. Er det bare på rygtebasis, eller er der faktisk stadig fuld opbakning?

Theresa Scavenius (UFG): Det er rigtig fint, at der bliver givet ekstra penge, det handler om europæisk sikkerhed og ukrainsk sikkerhed. Men hvilke overvejelser har man gjort sig om, hvorvidt Ukraine følger internationale regler? Det er den samme diskussion, vi har om Israel og Palæstina lige nu, og selvom man er på én side, kan man stadig væk godt stille krav om, at alle overholder reglerne. Jeg ved, at det står et sted, men bliver det diskuteret, og prioriterer man det fra dansk side? Er der noget om retsforfølgelse, så det hele ikke kun handler om krigsførelse?

Når man giver mange våben, er spørgsmålet også, hvor de lander i fredstid. Er der gjort nogle tanker om, at der også er en form for sikkerhed for, hvor de våben ender senere hen, så vi ikke underminerer europæisk sikkerhed på den lange bane?

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen): Til Theresa Scavenius: Noget af det, vi drøfter hvad angår donationer til Ukraine, finder sted i rammen af de drøftelser, vi har i Det Udenrigspolitiske Nævn. Vi gør en stor indsats for at følge op på, hvordan vores donationer virker, og vi prøver ikke mindst at arbejde for at sikre, at donationerne, om man så må sige, har en effekt. En af drøftelserne har været, hvordan vi kan blive bedre til at sikre, at det donerede materiel – ikke kun fra dansk side, men generelt fra international side – kan blive serviceret og vedligeholdt. Det er en meget vigtig del af diskussionen, for ellers ville man være i en situation, hvor man kan se meget militært materiel blive doneret, men som måske ikke har nogen operativ effekt, fordi man har svært ved at få det til at fungere.

Ukraine går nu videre i et spor i EU's optagelsesforhandlinger, og mange af de spørgsmål knytter også an til det spor. Men generelt set meddeler vi, at man skal have respekt for, at de donationer, der bliver givet, skal bruges til selvforsvar i Ukraine. Det har vi f.eks. meddelt den ukrainske forsvarsminister, Rustem Umerov. Vi er også meget opmærksomme på at understrege over for ukrainerne, at de skal have styr på de donationer, der bliver givet, for der kan selvfølgelig være en relevant bekymring for, om nogen af donationerne potentielt kan flyde andre steder hen. Det tror jeg heller ikke, man kan udelukke. Det har vi også været meget klare på. Men vi har også fra dansk

side styrket vores indsats i samarbejdet med Ukraine for at være bedre til at kunne følge og overvåge de donationer, der bliver givet, og det bliver et meget aktuelt tema, også i fremtiden.

Til Karin Liltorp: Der er stor diskussion omkring opbakningen internationalt, og der er også kommet en ny regering i Slovakiet. Vi må se, hvad det kommer til at betyde for fremtidige donationer fra Slovakiet. Derudover synes jeg nu nok, at der stadig væk er en meget bred opbakning fra de lande, der er samlet i det, der hedder Ramsteinformatet, som er omkring 50 lande, der donerer til Ukraine. Men jeg tror også, man bliver nødt til at være helt ærlig om, at jo længere tid konflikten varer, des stadig vigtigere er det også at give en solidaritetsbekræftelse til Ukraine om, at man ikke kun er med på den korte bane, men også på den længere bane. Der oplever jeg ikke, at det er ved at smuldre. Men jeg er da helt opmærksom på, at det er en del af den internationale diskussion i øjeblikket. Det skyldes jo bl.a. nogle af de diskussioner om den fremadrettede økonomiske donation fra amerikansk side, som vi har set i USA. Men amerikanerne har gjort meget ud af at slå fast, at de stadig væk vil donere substantielle bidrag til Ukraine, også i 2024.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg synes, det er rigtig godt, at der bliver fulgt op på donationer, for vi må erkende, at der kan være en risiko for, at der på et tidspunkt vil opstå et eller andet, hvor nogle af de våben, eller nogle af de midler, vi har givet, bliver brugt imod andre, og det ville være et brud med international ret. Så vi skal forberede os på det, i høj grad italesætte det og igangsætte initiativer, så vi kan undgå, at det sker, for ellers ville vi være indirekte medansvarlige for det.

UDG 2. EU's FSFP-missioner og -operationer

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3982 – Bilag 2 (samlenotat side 5)

Punktet var udgået.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

a) Orientering om forventet ekstraordinært ECOFIN ultimo november 2023

Økonomiministeren (Troels Lund Poulsen): Der var møde i Ecofin-rådet den 9. november 2023, og vi havde en god drøftelse om sagen om reformer af EU's finanspolitiske regler, som jeg forelagde for udvalget den 3. november. Vi blev ikke enige om en aftale, men der er fremskridt. Vi nærmer os en potentiel aftale. Sagen udvikler sig positivt set i lyset af de danske prioriteter, som vi har diskuteret, og der var en række lande, der støttede de danske indspil. Vi begynder at nærme os en form for politisk afklaring i løbet af november, med henblik på at der nok kan tages beslutning på ecofinrådsmødet i december.

Formandskabet planlægger en intens proces nu og lægger op til, at der skal komme et ekstraordinært ecofinrådsmøde den 23. november før årets sidste ordinære ecofinrådsmøde, som er den 8. december. Vi vender selvfølgelig tilbage til udvalget, når vi har mere information om det.

b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 223/2009 om europæiske statistikker

KOM (2023) 0402

Økonomiministeren (Troels Lund Poulsen): Forslaget hører under digitaliseringsministerens ressort.

Ændringen af forordningen om europæiske statistikker blev fremsat af Kommissionen den 10. juli 2023, hvor det spanske formandskab nu har sat yderligere tempo i forhandlingerne i Rådet. Der er blevet oversendt et grund- og nærhedsnotat om sagen den 6. september 2023.

Forordningen har til formål at revidere basislovgivningen for europæiske statistikker for at modernisere EU's statistikproduktion. Forslaget giver rammerne for, at statistikmyndigheder får mulighed for at bruge nye metoder til at indhente og anvende data i privat besiddelse – dvs. digitale data, der

er genereret som led i virksomhedernes løbende drift, scannerdata, korttransaktioner og elmålerdata. Anvendelsen af data i privat besiddelse vil kunne nedbringe byrder for erhvervslivet, belyse nye udviklingstendenser i samfundet og effektivisere statistikproduktionen.

Forhandlingerne er gået uventet hurtigt under det spanske formandskab, der ønsker at lukke forordningen inden årets udgang. Derfor vil digitaliseringsministeren forelægge sagen til forhandlingsoplæg den 17. november 2023.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3982 (udenrigsanliggender) den 13. november 2023

EUU alm. del (20231) – Bilag 104 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Alle punkter forelægges til orientering.

1. Ruslands aggression mod Ukraine

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3982 – Bilag 1 (sammenotat side 2)

EUU alm. del (20231) – Bilag 69 (udvalgsmødereferat side 1239, forelagt til forhandlingsoplæg i EUU 22/9-23)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Der vil forventeligt være særligt fokus på EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine. EU's Udenrigstjeneste har skrevet et oplæg til medlemslandene med tiltag, som EU's sikkerhedstilsagn kan omfatte. Forsvarsministeren har allerede orienteret udvalget om, at der er lagt op til, at sikkerhedstilsagnene overordnet vil bygge videre på EU's eksisterende støttetilsagn til Ukraine.

Jeg forventer, at vi skal drøfte den konkrete ramme for EU's sikkerhedstilsagn, som den høje repræsentant, Josep Borrell, efterfølgende vil konsultere Ukraine om for derefter at afrapportere ved mødet i Det Europæiske Råd i december 2023. Der er bred enighed blandt medlemslandene om, at EU skal sende et stærkt og samlet signal om fortsat støtte til Ukraine – også på lang sigt. Derfor er der også bred opbakning til oplægget fra EU's Udenrigstjeneste som et godt udgangspunkt, der dog skal uddybes nærmere. Det gælder også, hvordan vi sikrer, at der tages højde for de mange parallelle spor vedrørende sikkerhedstilsagn bilateralt og i G7.

Vi bakker fra regerings side fortsat op om arbejdet med EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine. Det er afgørende, at vi i EU viser – også over for Rusland – at vi står last og brast med Ukraine og vil fortsætte støtten, så længe det er nødvendigt. Derfor støtter vi i særlig grad op om forslaget om en ny militær bistandsfond på 20 mia. euro til støtte til Ukraine med udgangspunkt i det forhandlingsoplæg, som blev forelagt udvalget den 22. september 2023. Det skal sikre den nødvendige finansiering til at fortsætte EU's støtte til Ukraine.

Det er også muligt, at drøftelsen vil berøre arbejdet med den ukrainske fredsformel og følge op på det seneste møde, som fandt sted mellem de nationale sikkerhedsrådgivere den 28. oktober 2023 i Malta, som var det tredje møde – det første var i København og andet i Jeddah. På mødet i Malta fik Ukraine demonstreret en fortsat bred støtte til fredsformlen og fremgang i dens forskellige arbejdsplaner. Danmark er medformand for det spor, som omhandler energisikkerhed, sammen med Polen. Den øgede polarisering internationalt betyder dog, at der stadig bør arbejdes aktivt for at skabe bredere global opbakning til initiativet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Armenien/Aserbajdsjan

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3982 – Bilag 1 (samlenotat side 6)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Punktet drejer sig om situationen efter Aserbajdsjans militære offensiv i Nagorno-Karabakh-regionen i september 2023.

Punktet var egentlig oprindeligt dagsordenssat til mødet i oktober 2023, hvor jeg forelagde det for udvalget den 13. oktober 2023. Men drøftelsen blev udskudt på grund af en presset dagsorden.

Jeg forventer, at vi får drøftelsen på mandag, og at den fortsat vil have fokus på EU's initiativer og handlemuligheder i konflikten, herunder hvordan EU kan udvide samarbejdet med Armenien, samt tiltag, der kan iværksættes over for Aserbajdsjan, hvis Aserbajdsjan forsøger at eskalere situationen yderligere. Vi støtter op om, at EU styrker samarbejdet med Armenien, og vi støtter op om mulige tiltag over for Aserbajdsjan, såfremt konflikten på ny eskaleres.

Theresa Scavenius (UFG): Er det en generel ustabilitetsskabelse, der er i gang i regionen, eller er det en isoleret gammel konflikt, som bare blusser op? Kan vi forvente yderligere konflikter, f.eks. i Georgien?

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Det er en gammel konflikt, og helt aktuelt er det også et russisk svigt hvad angår det setup, der har været, hvilket har betydet, at Nagorno-Karabakh sådan set er opløst, og der har fundet flytning af mennesker sted. Nu handler det om at opbygge relationerne med Armenien ud fra en overordnet interessevaretagelse, undgå russisk indflydelse og prøve at inddæmme Aserbajdsjan i forhold til den russiske interessesfære.

3. Situationen i Israel og den omkringliggende region/Mellemøsten

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3982 – Bilag 1 (samlenotat side 9)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Situationen udvikler sig løbende, og derfor kan det se anderledes ud på mandag, end det gør i dag, og drøftelsen på mandag vil være formet af det. Jeg forventer dog ikke mindst fokus på den akutte humanitære krise i Gaza, hvor situationen er katastrofal, og hvor der er behov for hurtig og uhindret humanitær adgang og hjælp til den nødlidende civilbefolkning.

Siden den 21. oktober 2023 er der begyndt at blive åbnet op for nødhjælpskonvojer via grænseovergangen til Egypten, men behovene er fortsat massive.

Med tanke på især spændingerne på grænsen mellem Israel og Libanon mod nord er det min forventning, at drøftelsen også vil omhandle vigtigheden af at undgå regional eskalation. Desuden forventer jeg, at vi kommer til at drøfte behovet for en langsigtet politisk løsning på Israel-Palæstina-konflikten og EU's rolle heri.

Det er ingen hemmelighed, at emnet Israel-Palæstina er et emne, hvor der traditionelt – også historisk – har været forskellige holdninger i EU-kredsen. Den aktuelle krise, og hvordan den skal gribes an og håndteres, er ingen undtagelse. Men ikke desto mindre er det lykkedes at nå til enighed om balancerede fælleserklæringer, bl.a. i Det Europæiske Råd.

Regeringen bakker op om FN's krav om en hurtig, umiddelbar og uhindret adgang for humanitær hjælp til civilbefolkningen i Gaza. Det er helt afgørende, at hjælpen når frem til dem, som har behov, inklusive gennem humanitære korridorer og humanitære pauser.

Det er samtidig utrolig vigtigt, at konflikten mellem Israel og Hamas i Gaza ikke eskaleres og udvikler sig til at blive en regional storkonflikt. Derfor er det vigtigt, at EU samlet sender et budskab om behovet for regional deeskalation. Både statsministeren og jeg har taget det op i en række bilaterale samtaler med aktører i regionen, ligesom EU som helhed har indledt et ganske omfattende diplomatisk arbejde siden konfliktens start.

I den sammenhæng er det vigtigt ikke at glemme den længere bane – selv om det er svært at se lige nu, hvordan man kommer ind på den – der handler om behovet for igen at få revitaliseret eller sat fokus på den mellemøstlige fredsproces. Det ser vanskeligt ud lige nu, men det er vigtigt at fastholde det perspektiv, for hvis ikke der kommer en egentlig langsigtet stabil fredsløsning, vil der heller aldrig komme et rum for optimal sikkerhed. Derfor vil vi på mødet også støtte op om EU's aktive indsats hen imod en tostatsløsning.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er meget glad for, at udenrigsministeren har fokus på de langsigtede løsninger, men også har fokus på den humanitære bistand. Jeg tror, det er meget vigtigt, at vi også sprogligt hele tiden har fokus på at balancere de forskellige hensyn.

Vi er selvfølgelig tætte allierede med Israel, også historisk set, på alle fronter – f.eks. økonomisk og forskningsmæssigt. Tit kan man være mest ærlig over for sine venner og kræve mere, end man kan af dem, man ikke er venner med. I hvilket omfang kan vi kræve, at de i højere grad overholder

internationale regler? FN, Amnesty International og Human Rights Watch kritiserer hårdt Israel for at have apartheidregler. Det kan godt være, at det er lidt upassende at begynde at tale om det efter et terrorangreb. Men med hensyn til de langsigtede perspektiver er det i hvert fald vigtigt, at man får adresseret det fra europæisk side.

Hvilke diplomatiske relationer har vi til folk på den palæstinensiske side? Jeg går ikke ud fra, at vi har nogen relationer til Hamas. Men i gamle dage snakkede vi om, at der var flere fraktioner. Hvordan ser det aktuelt ud med danske relationer til Palæstina?

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Jeg er helt enig i, at det er vigtigt at holde det langsigtede perspektiv, som kalder på balancer og nuancer, og det er jo rigtig svært at gøre. Men ikke desto mindre er det vigtigt at have sin rangorden på plads, og den må starte med en udtalt fordømmelse af Hamas' bestialske terrorangreb, det største drab på jøder siden Holocaust. Et israelsk 9/11, som, hvis man sammenligner det med 9/11, har tifold indvirkning målt på befolkningens størrelse. Man må også betone Israels ret til selvforsvar, men samtidig understrege, hvilke regler der gælder i så henseende – krigens love, folkeretten og den humanitære folkeret.

Det er rigtigt, at Israel er en tæt allieret af Danmark, og derfor føler vi en stærk sympati. Den skal selvfølgelig også omsættes i at holde balancer, og den dialog har vi med Israel. Man skal også fortsat holde fokus på f.eks. de ulovlige besættelser på Vestbredden og bosættervold. Vores bekymring over det kan ikke udslettes af det andet, så det er vigtigt at bevare den balance.

Vi har i sagens natur ikke noget diplomatisk engagement med Hamas, som står på EU's terrorliste. Vi har en god relation til det palæstinensiske selvstyre, som vi både opretholder og forsøger at opdyrke. Vi er noget bekymrede over det, der sker på Vestbredden, og selv om det palæstinensiske selvstyre har fordømt overfaldet på civile, synes vi, at de forsømmer at være skarpe i deres udtalelser om Hamas. Men de har kapacitet til at kunne fremstå som palæstinenserne retmæssige, politiske ledelse, så det er vi meget opmærksomme på. Det er også i det lys, man skal se det fredsinitiativ, som EU forsigtigt tog, og som blev lanceret i forbindelse med FN's Generalforsamling. EU forsøgte sammen med Den Arabiske Liga at revitalisere dialogen uden nogen stor international bevågenhed og i en situation, som nu er dramatisk forvandlet. Nøgternt set er der lige nu så stærke følelser og så megen vrede alle steder, at det er svært at se for sig, at det kan få meget fornyet energi på den korte bane. Men ikke desto mindre er det vigtigt at fastholde som et langsigtet perspektiv. Det er den danske regerings position, og derfor støtter vi en tostatsløsning.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg synes, det er en rigtig fin måde at sige det, at rangordenen skal være på plads, men at der ikke er noget, der kan glemmes i processen. Så det er en rigtig fin tilgang.

4. Udenrigspolitiske aspekter af økonomisk sikkerhed

– *Politisk drøftelse*

JOIN (2023) 0020

Rådsmøde 3982 – Bilag 1 (samlenotat side 14)

Rådsmøde 3965 – Bilag 2 (skriftlig forelæggelse af 20/7-23)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Drøftelsen skulle egentlig have fundet sted i juli 2023 og blev i den forbindelse forelagt skriftligt for Europaudvalget, men punktet blev udskudt. Udskyldelsen er et billede på, at der er rigtig meget, der presser sig på, og fylder alting i øjeblikket. Derfor er min forventning, at vi kun får en kort drøftelse af det i lyset af den øvrige tunge dagsorden. Det ændrer dog ikke ved, at det er et vigtigt langsigtet emne både for Danmark, for EU og globalt.

Økonomisk sikkerhed er et centralt tema i den skærpede geopolitiske konkurrence. Det bliver drøftet indgående i G7, både på topmødet i maj 2023 og senest ved G7-handelsminister mødet i oktober 2023.

Kommissionen og den høje repræsentant, Josep Borrell, fremlagde i juni 2023 et oplæg til en strategi for økonomisk sikkerhed. For EU handler det om at passe bedre på vores kritiske forsyningskæder, vores kritiske infrastruktur, at undgå uønsket teknologioverførsel og sørge for at gøre EU og enkelte medlemsstater mindre sårbare over for økonomisk afpresning. Samtidig skal det sikres, at EU fortsat nyder godt af et velfungerende indre marked og en åben økonomi med handel, investeringer og forskning. Så ret beset handler det om at finde en balance i det lidt dilemmafyldte udfordringsbillede, vi står med, hvor vi nedbringer risici og samtidig undgår afkobling.

Vi støtter oplægget til strategien for økonomisk sikkerhed, og vi stiller os åbne over for at drøfte nye instrumenter. Men det er vigtigt, at eventuelle nye tiltag er proportionale med sikkerhedsrisici og er balancerede på et solidt analytisk grundlag. Samtidig støtter regeringen en mere strategisk brug af internationale partnerskaber, handelspolitik og de udenrigspolitiske instrumenter som et centralt led i økonomisk sikkerhed. Det handler f.eks. om styrkede råstofpartnerskaber og diversificering af forsyningskæder.

Theresa Scavenius (UFG): Det handler om, hvilken økonomisk teori vi bruger for at forstå, hvad sikkerhed er. På klimaområdet har vi lige nu et lovforslag om energinet, som handler om, at et energinet ikke skal konkurrenceudsættes og have de samme besparelser eller effektiviseringskrav, fordi det er en systemansvarlig og kritisk infrastrukturinstitution. Det handler også meget konkret om, hvordan vi tænker økonomisk sikkerhed. Det er interessant, hvilken lovgivning vi har omkring vores offentlige institutioner. Man har i mange år haft besparelser – effektiviseringsmålsætninger plus konkurrenceudsættelse – men det er en teoretisk og økonomisk teoretisk diskussion, om det faktisk er hensigtsmæssigt, hvis man ønsker at sikre kritisk infrastruktur og har en anden sikkerhedsforståelse, hvor det ikke kun handler om markedsliggørelse.

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Det er jeg sådan set enig i, og jeg vil introducere balance som et princip. For der er ikke noget princip, man kan lægge ned over noget, og så bare forfølge det, uden at man taber noget andet. Derfor handler det om at forskyde et balancepunkt. Vi

skal stå vagt om vores strategiske autonomi, og vi skal sikre forsyningskæder og kritisk infrastruktur. Samtidig skal vi værne om, at vi opretholder Europas og vores egen økonomi som en åben økonomi. Hvis man alene lagde sikkerhed ned som en total maksime, ville man kunne træffe interessante beslutninger om at have monopoler på alle givne områder bare for en sikkerheds skyld. Og så er jeg ret sikker på, at man ville tabe noget vækst og noget dynamik. Så det er en balance. Men det er klart, at der er et nyt fokus på grund af den geopolitiske situation, og det er også det, denne drøftelse afspejler.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3983 (almindelige anliggender) den 15. november 2023

EUU alm. del (20231) – Bilag 104 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Alle punkter forelægges til orientering.

* **1. Lovgivningsmæssig programmering – Kommissionens arbejdsprogram for 2024**

– *Præsentation/udveksling af synspunkter*

KOM (2023) 0638

Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (samlenotat side 2)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 14.-15. december 2023 (udkast til dagsorden)

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (sammenotat side 6)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Den egentlige substansdrøftelse af emnerne og udkast til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd (DER) vil først finde sted på rådsmødet i december. Da der stadig væk er et stykke tid til topmødet, forventer jeg, at flere af sagerne vil udvikle sig, ligesom der kan komme ændringer til dagsordenen.

Der forventes først og fremmest endnu en drøftelse af Ruslands krig i Ukraine. Jeg forventer, at der vil være opfølgning på de igangsatte spor, herunder sikring af den langsigtede støtte til Ukraine. Men også EU's sikkerhedstilsagn, som EU's udenrigsrepræsentant i tæt dialog med medlemsstaterne nu har fået i opdrag at drøfte med Ukraine og rapportere om til DER i december. Jeg forventer også en drøftelse af situationen i Mellemøsten. Det nærmere fokus vil afhænge af udviklingen frem mod topmødet.

Herudover forventes endnu en drøftelse af Kommissionens forslag til en revision af EU's flerårige finansielle ramme (MFF'en). Stats- og regeringscheferne konkluderede på DER i oktober 2023, at man vil forsøge at nå til enighed om en aftale inden årets udgang.

Dertil forventes en drøftelse af udvidelse baseret på Kommissionens fremskridtsrapporter. Jeg forventer især fokus på spørgsmålet om, hvorvidt Ukraine skal tilbydes indledning af optagelsesforhandlinger.

Herudover forventer jeg en drøftelse af sikkerhed og forsvar, hvor det nærmere indhold fortsat udestår. Endelig forventer jeg, at aktuelle eksterne relationer vil blive berørt.

Det er forventningen, at Rådet vil tage den kommenterede dagsorden til efterretning.

Alexander Ryle (LA): Finansministeren har over for udvalget givet udtryk for, at vi gerne vil være med til at smide 50 mia. euro oven i den eksisterende ramme til Ukraine. Men de resterende 50 mia. euro, som bl.a. skal gå til øgede omkostninger til renteudgifter, administration, migration osv., mener man skal findes inden for den eksisterende ramme. I hvilket omfang lytter de andre lande til Danmarks position? Hvilket kompromis kan man forvente?

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): De andre lande responderer på det danske synspunkt i et varieret omfang. Vores åbenhed over for at tilføre additionelle midler til den europæiske fredsfacilitet og Ukraine er i virkeligheden allerede udtryk for en ambition om et kompromis. Vores grundlæggende udgangspunkt er, at der er ret mange ressourcer, hvis man havde paratheden til at reallokere og bringe uforbrugte midler i spil. Vi er mere end almindeligt reserverede – vi er faktisk imod – generel åbning af MFF'en. Men vi har en åbenhed over for Ukraine-fonden. Det er ikke en position, vi står alene med, men sagen er ikke bragt derhen, hvor man er parat til at knække nødder på det endnu, og det kommer heller ikke til at ske på møderne i næste uge. Stats- og regeringslederne har selv sat en deadline, der hedder inden årets udgang, og derfor bliver topmødet den 14.-15. december 2023 centralt i den sammenhæng.

3. Artikel 7-procedure (Polen)

– *Præsentation*

KOM (2017) 0835

Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (samlenotat side 9)

EUU alm. del (20222) – Bilag 589 (udvalgsmødereferat side 902, senest behandlet i EUU 26/5-23)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Jeg forelægger punkt 3 og 4 samlet om de igangværende artikel 7-procedurer mod henholdsvis Polen og Ungarn. Punkterne er på Rådets dagsorden i form af statusorienteringer om begge lande.

Regeringen ser med stor alvor på situationen i Polen og Ungarn med hensyn til efterlevelsen af vores grundlæggende værdier og retsstatsprincippet.

Sidste gang, vi havde artikel 7-procedurene på Rådets dagsorden, var i maj 2023. Det er positivt, at det spanske formandskab har sat artikel 7-procedurene på dagsordenen igen i november. Det giver os mulighed for at fastholde det politiske. For selv om vi i løbet af det seneste år har set positive takter fra Polen og Ungarn, er situationen fortsat meget bekymrende, og det skal vi ikke acceptere.

Situationen i Polen og Ungarn er grundlæggende ikke blevet forbedret, siden sidste gang Rådet gennemførte artikel 7-høringer i maj 2023. Det er for tidligt at sige, hvordan valget i Polen vil påvirke udviklingen, men alt andet lige må vi forvente en forbedret situation inden længe i Polen. Jeg forstår, at den polske præsident tænker at give den siddende statsminister førsteretten til at forhandle en regering, selv om valgresultatet forekommer at pege i en anden retning.

Det er også for tidligt at sige noget nærmere om, hvad polske og ungarske bestræbelser, som vi ser i forbindelse med genopretningsplanerne og retsstatskonditionaliteten, på sigt vil få af betydning. Det får vi først et billede af, når Kommissionen har haft lejlighed til at vurdere gennemførelsen af de polske og ungarske tiltag.

Det er derfor vigtigt, at vi fortsætter med at fastholde det politiske fokus på efterlevelsen af vores grundlæggende værdier og retsstatsprincippet i EU, og det giver artikel 7-procedurene mulighed for. Derfor vil vi fra regeringens side naturligvis tage statusorienteringen om situationen i Polen og Ungarn til efterretning og støtte op om artikel 7-procedurene.

Theresa Scavenius (UFG): Findes der en afrapportering for, hvilke reformer man har ønsket, at Ungarn skal gennemføre? Og hvilke dele, de ikke har gennemført, og hvor mange penge, der er blevet tilbageholdt af den årsag?

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Vi afventer analyser fra Kommissionen, og det vil rimeligvis være understøttet af skriftligt materiale. Når det kommer, vil der være et indblik i det.

4. Artikel 7-procedure (Ungarn)

– *Præsentation*

Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (samlenotat side 13)

EUU alm. del (20222) – Bilag 589 (udvalgsmødereferat side 904, senest behandlet i EUU 26/5-23)

Punkt 3 og 4 blev behandlet samlet under punkt 3.

5. Europas fremtid

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (samlenotat side 18)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Jeg forventer en meget indledende drøftelse om, hvordan EU forbereder sig på en udvidelse. Den nye geopolitiske virkelighed har givet nyt momentum til EU's udvidelse. Det åbner op for drøftelser om, hvordan EU selv gør sig klar til at kunne udvide EU-familien. Det er nemlig både kandidatlandene og EU, som skal blive klar.

Perspektivet er et EU med vel over 30 medlemslande. Det skaber behov for nøje at overveje konsekvenserne for især EU's budget, sektorpolitikker, såsom landbrugs- og samhørighedspolitikken, og EU's beslutningsprocesser, samt hvordan vi sikrer respekten for EU's værdier også efter tiltrædelse. Det er alt sammen svære spørgsmål, og de bliver ikke afklaret på dette møde, men det er vigtigt, at vi tager hul på det. Vi skal ikke dukke os for de svære spørgsmål, og derfor vil vi fra dansk side gå aktivt ind i drøftelserne om konsekvenserne af en udvidelse for EU. Vi vil understrege, at det er vigtigt, at der foretages et grundigt analysearbejde, bl.a. af Kommissionen, før der kan tages konkret stilling til det videre arbejde.

Theresa Scavenius (UFG): Det er en god idé at tænke udvidelsen regionalt frem for enkelte lande for at undgå splittelser. Hvad er udenrigsministerens vurdering og holdning til det?

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Spørgsmålet er, hvordan man skal angribe udvidelsesprocessen, hvor ti lande står i kø. Nogle står længere fremme i køen end andre, og nogle har stærkere ambitioner end andre. Tyrkiet har stået i kø siden 1999, og det står stille. Vores tilgang er, at det er uomgængeligt, at vi er nødt til at give udvidelsesprocessen noget energi, fordi magtens tomrum ikke findes, og det er Ukraine det stærkeste eksempel på. Det har været efterladt i et vakuum, der har foranlediget Ruslands præsident, Vladimir Putin, til at tro, at det var et land, man bare kunne tage. Det har et stærkt europæisk perspektiv, og det skal vi holde liv i.

Det samme gælder de andre frontlinjestater, som Moldova og Georgien samt Vestbalkan, hvor der er stigende russisk intervention, både politisk og på anden vis. Der er også stor kinesisk tilstedeværelse. Så det er i vores kollektive interesse at få de lande knyttet tættere til Europa og ultimativt at gøre dem til medlemmer af Den Europæiske Union, men det kan jo ikke ske uden konditioner. Vores tilgang er den, at Københavnskriterierne er den vægt, alting skal vejes af på. Vi er parate til at gå meget langt for at understøtte landene i hurtigst muligt at møde Københavnskriterierne. Vi er også åbne over for at tænke konceptuelt om, hvordan man kan få lande trukket til sig, så man ikke enten er medlem eller ej. Men det er nødt til at være meritbaseret, og derfor vil det i sidste ende – også selv om man helt oplagt gør sig nogle regionale betragtninger – være nødt til at være land for land. Det står også klart i Kommissionens fremskridtsrapport om udvidelsesprocessen fra den 8. november 2023, som vi skal analysere nærmere, og som stats- og regeringslederne får mulighed for at udtale sig om til december. Nogle lande gør større fremskridt end andre, f.eks. Georgien – der er lang vej endnu, men Kommissionen lægger op til, at man giver dem kandidatstatus betinget af nogle forhold. Vi er altså begyndt at bruge geopolitikken til at gradbøje visse ting, for helt firkantet er man enten kandidat eller ej, men vi begynder nu at sige, at man er kandidat under forudsætning af, at man gør mere, og vi indleder optagelsesforhandlinger under givne forudsætninger osv. Det er

sådan set en fin nok tilgang, for det er vigtigt, at processen holdes i flow, men det er lige så vigtigt, at vi ikke sænker barren. Alle historiske erfaringer viser, at ens ambition om at gøre, hvad der skal til for at blive medlem, er større, indtil man bliver det. Når man først har indløst medlemskortet, er der risiko for, at den grundlæggende ambition er opfyldt. Så den tilgang skal vi holde fast i.

Det er også understøttet af den måde, vi i øvrigt agerer på. Vi åbnede ambassade i Georgien i 2022, og i øjeblikket undersøger vi muligheden for at oprette en lille håndfuld nye repræsentationer ude i verden. Det vil jeg komme ind på i UPN (Det Udenrigspolitiske Nævn) inden længe, og der indgår hele spørgsmålet om EU's udvidelsesperspektiv selvfølgelig også.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er enig i, at det handler om at holde processen i gang, så de er tættere på Europa end f.eks. Rusland og Kina. Så betingelser for kandidatstatus er sådan set rigtig fint. Læringen fra sidste udvidelse var, at det gik for hurtigt, og man tog for mange lande ind på én gang, så jeg mente faktisk ikke, at man bare skal tage dem ind en bloc. Pointen var, at man bør tænke i netop disse processer, så ingen føler sig efterladt i kulden og derfor glider i en anden retning, for der står folk og hiver i den anden ende. Der skal netop være en balance mellem begge perspektiver, altså land for land, men samtidig at tænke regionalt. I den forbindelse synes jeg, at det er rigtig godt, at man vil støtte de diplomatiske linjer, så vi ikke kun har handelskontorer rundt omkring, men også rigtige ambassader.

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Det er jeg enig i. Det er jo en almindelig menneskelig egenskab, at andres ulykke ikke er at foragte. Ukraine står meget højt på listen af gode grunde, og så er der lande omkring, der aflæser, hvordan man bedømmer dem, og hvor EU's opmærksomhed er. Som Theresa Scavenius siger, handler det om at have en ligeværdig opmærksomhed og stå vagt om det meritbaserede.

Det er nok et andet sted, man skal diskutere, om de historiske udvidelser gik for hurtigt. Jeg tror stadig væk, at man grundlæggende skal være glad over, at man på topmødet i København i 2002 fik vedtaget en markant østudvidelse, også selv om der stadig væk er udfordringer i nogle af de lande, som skal bearbejdes. Hvis man tænker over, hvordan Rusland har reageret de senere år og forestiller sig, at en stribe lande ikke var kommet med, så kunne det have set noget værre ud, end det gør nu.

6. Den europæiske valglov

– *Politisk drøftelse*

TA (2022) 0129

Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (sammenotat side 21)

EUU alm. del (2022) – Bilag 676 (udvalgsmødereferat side 1104, senest behandlet i EUU 23/6-23)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Valgloven blev senest drøftet på rådsmødeniveau den 27. juni 2023. Siden da har der ikke været egentlige forhandlinger.

Lige nu er forhandlingerne temmelig fastlåste grundet betydelig skepsis fra en stor gruppe medlemslande på mange af forslaget elementer. Det spanske formandskab ønsker på rådsmødet en udveksling af synspunkter på de mere politiske dele af forslaget for at forsøge at finde en vej videre. Det er dog ikke umiddelbart forventningen, at der er sket ændringer i medlemslandenes positioner siden rådsmødet i juni. Det er i hvert fald ikke tilfældet for den danske regering.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

7. Relationer mellem EU og Storbritannien

– Status

KOM (2023) 0123

Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (sammenotat side 29)

EUU alm. del (20191) – Bilag 428 (fortroligt udvalgsmødereferat side 640 FO, forhandlingsoplæg forelagt 6/2-20)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): På rådsmødet forventer jeg, at Kommissionens chefforhandler, den ledende næstformand, Maroš Šefčovič, vil gøre status over implementeringen af den politiske principaftale Windsorrammeaftalen, der blev indgået mellem EU og Storbritannien den 27. februar 2023.

Generelt forløber implementeringen som aftalt, og aftalen synes at have skabt en betydelig forbedring i forholdet mellem EU og Storbritannien.

Den 1. oktober 2023 trådte de første store lettelser for varebevægelser i kraft under Windsorrammeaftalen. Fra den 30. september har flere varer kunnet flyttes mellem Storbritannien og Nordirland uden fortoldning under det nye britiske UK Internal Market Scheme. Der er tale om varer, som ikke er i risiko for at blive videreeksporteret til EU.

Første fase i implementeringen af Windsorrammeaftalen er forløbet uden større problemer i Nordirland. De nordirske unionister bruger dog fortsat utilfredshed med situationen som begrundelse for at blokere for genetableringen af de politiske institutioner i Nordirland.

Der er indtil videre tilfredshed blandt EU-medlemslandene med implementeringen af aftalen. Derfor forventer jeg på rådsmødet en strategisk drøftelse, som ser fremad i relationen.

Det spanske formandskab forventes på rådsmødet at redegøre for de konkrete forbedringer i forholdet mellem EU og Storbritannien, som vi har set i den seneste tid. Det drejer sig først og fremmest om indgåelsen af principaftalen om britisk associering til EU-forskningsprogrammerne Horizont Europa og Copernicus fra den 1. januar 2024.

Jeg forventer også, at formandskabet vil pege på en række fortsatte udeståender, f.eks. ungdomsmobilitet, hvor Kommissionen har indledt drøftelser med Storbritannien om en EU-fælles aftale.

Fra dansk side er adgangen til fiskeri i britiske farvande et fortsat opmærksomhedspunkt.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

* 8. Ændring af Forordning 1/1958 om Rådets sprogregime

– Status

Rådsmøde 3983 – Bilag 1 (sammenotat side 36)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

UDG Punkt 4. Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af den avancerede rammeaftale mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Chile på den anden side samt Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om indgåelse på Den Europæiske Unions vegne af interimsaftalen om handel mellem Den Europæiske Union og Republikken Chile

– *Orientering*

KOM (2023) 0435 og KOM (2023) 0432

Punktet var udgået.

FO Punkt 5. Kommissionens forslag til forordning om import-, eksport- og transitforanstaltninger for skydevåben samt væsentlige komponenter og ammunition hertil og om gennemførelse af artikel 10 i De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der supplerer De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet ("FN's våbenprotokol")

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2022) 0480

KOM (2022) 0480 – Bilag 2 (samlenotat)

KOM (2022) 0480 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 104 (kommenteret dagsorden)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Jeg forelægger sagen med henblik på forhandlingsoplæg, idet sagen forventes at blive behandlet i Coreper den 22. november 2023 og herefter på eco-finrådsmødet med henblik på vedtagelse af en generel indstilling. Udvalget har forud for mødet modtaget et samlenotat og et notat om regeringens forhandlingsoplæg.

Inden jeg går nærmere ind i sagen, skal jeg beklage, at forhandlingsoplægget ikke er blevet forelagt tidligere. Det skyldes, at forhandlingerne i en periode har ligget stille, hvorefter der er sket en intensivering af forhandlingerne. Denne sag er således et godt eksempel på, hvordan det pludselig kan gå meget hurtigt i Bruxelles.

Om forslaget

Kommissionen fremsatte den 28. oktober 2022 et forslag om ændring af skydevåbenforordningen, som indeholder regler om eksport af skydevåben. Ændringsforslaget har overordnet til formål at bekæmpe og forebygge ulovlig handel med skydevåben til og fra EU. De foreslåede regler skal nemlig muliggøre en koordineret kontrol mellem medlemsstaterne og sikre sporbarheden af skydevåben gennem bl.a. korrekt registrering af oplysninger om skydevåben m.v.

Der lægges med forslaget bl.a. op til at fastsætte fælles regler for indpassage, dvs. i transit eller midlertidigt ophold, og import af skydevåben i Unionen. Disse regler ligner i store træk de regler, som efter skydevåbenforordningen i dag gælder for eksport af skydevåben.

Derudover lægges der bl.a. op til at forbedre den systematiske dataindsamling om internationale bevægelser af skydevåben til civil brug og beslaglagte skydevåben. I den forbindelse vil Kommissionen etablere et elektronisk, sikkert og krypteret licenssystem. Det har til formål at lette udvekslingen af oplysninger mellem toldmyndighederne og de kompetente myndigheder, hvilket i Danmark vil være politiet, samt forenkle proceduren for ansøgning om import- eller eksporttilladelser.

Med henblik på at skabe en balance mellem på den ene side behovet for øget sikkerhed og på den anden side at lette den lovlige handel med skydevåben lægges der med forslaget op til at indføre en form for sikkerhedsventil. Sikkerhedsventilen skal give medlemsstater mulighed for – f.eks. af hensyn til den nationale sikkerhed – at fastsætte strengere nationale importrestriktioner, end forordningen foreskriver.

Samtidig indføres der en række bestemmelser, der skal mindske den administrative byrde for erhvervsdrivende og ejere af skydevåben, herunder i visse tilfælde fritagelser fra import- og eksporttilladelser for bl.a. jægere og konkurrenceskytter.

Endelig har forslaget til formål at fjerne det eksisterende regeloverlap i anvendelsesområderne for forordningen om skydevåben og Rådets fælles holdning af 8. december 2008 om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr.

Der er med formandskabets kompromisforslag lagt op til, at forordningen vil være gældende fra 48 måneder, dvs. 4 år, efter ikrafttrædelse.

Regeringens holdning

Regeringen er generelt enig i ambitionen om en styrket fælleseuropæisk indsats for at bekæmpe og forebygge ulovlig handel med skydevåben til og fra EU. Regeringen er derfor enig i behovet for en koordineret kontrol mellem medlemsstaterne og øget samarbejdet mellem de relevante myndigheder for at sikre sporbarheden af skydevåben. Samtidig ser regeringen positivt på formålet om at skabe en klar retlig ramme, som sikrer en balance mellem på den ene side behovet for at øge sikkerheden og på den anden side at reducere de administrative byrder i forhold til den lovlige handel med skydevåben. Da forslaget vurderes at indebære behov for nyudvikling eller tilpasning af it-systemer i Danmark, finder regeringen det vigtigt, at medlemsstaterne har tilstrækkelig tid til at gennemføre de nye regler.

FO Derfor indstiller regeringen, at man fra dansk side

- støtter formandskabets kompromisforslag.

Det indstilles endvidere, at man fra dansk side

- støtter op om den overordnede ambition om en styrket fælles EU-indsats for at bekæmpe og forebygge ulovlig handel med skydevåben til og fra EU.
- støtter formålet om at skabe en klar retlig ramme, som sikrer en balance mellem på den ene side behovet for at øge sikkerheden og på den anden side at reducere de administrative byrder med hensyn til den lovlige handel med skydevåben.
- lægger vægt på, at medlemsstaterne i forordningens artikel 13 har mulighed for at fastsætte nationale importrestriktioner af hensyn til bl.a. national sikkerhed.
- lægger vægt på, at der sikres tilstrækkelig tid til at gennemføre de nye regler ved bl.a. at opdatere og tilpasse relevante nationale it-systemer og procedurer i forbindelse med de nye arbejdsgange på import- og eksporttilladelser, som forordningen indfører.

Theresa Scavenius (UFG): Forslagets intention om at begrænse især ulovlige våben er rigtig god. Men hvordan gør man egentlig det? Det virker, som om fokus primært er på, hvordan vi forbedrer bl.a. registrering, som vel mest angår de lovlige importerede våben? Hvordan begrænser forslaget alle de ulovlige våben, der er i Europa?

Alexander Ryle (LA): Der anslås at være op mod 35 millioner ulovlige skydevåben i hænderne på civile i EU. Med forslaget vil man fremadrettet sikre, at ulovlig våbenhandel bliver sværere, men hvad gør man med de 35 millioner ulovlige skydevåben, som allerede er i Unionen? Er der nogen

tiltag enten i dette forslag, eller har regeringen noget i tankerne, der kunne gøre noget ved det problem?

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Jeg er sådan set enig i problematiseringen af ulovlige våben i EU, men det er ikke omfattet af forslaget. Forslaget gælder alene importrestriktioner og ikke de ulovlige våben, der allerede er indført i Unionen. Det vil være et nyttigt værktøj at få indført mere eller mindre tilsvarende regler for import og eksport af våben, og det vil bidrage til en stærkere kontrol og et bedre overblik over våben, der bliver indført i EU og til hvilket brug. Derved vil det også begrænse den ulovlige indførsel af våben.

Theresa Scavenius (UFG): Lige nu sker der en oprustning rigtig mange steder, på grund af at der er så mange konflikter. Det vil sige, at der kommer flere og flere våben i omløb. Men ministerens vurdering er altså, at forslaget kan dæmme op for, at f.eks. alle de våben, der kommer til Ukraine, ikke flyder ind i Europa igen på anden vis i fredstid.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Det skulle det kort fortalt gerne bidrage til. Jeg tror, at problemformuleringen er helt rigtig, og jeg tror, at man kommer til at snakke meget mere om det i Folketinget, i takt med at situationen udvikler sig i Ukraine. Den dag, der måtte komme en form for fred, er der ikke nogen tvivl om, at alle de mange våben, der har været i omløb, bliver en kæmpe udfordring for alle i nærområderne til Ukraine. Det har vi set fra lignende konflikter gennem historien, og derfor bliver det selvfølgelig endnu mere afgørende, at vi har de rigtige juridiske instrumenter på plads.

Formanden (Niels Flemming Hansen): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti har ytret sig imod det.

FO/L Punkt 6. Kommissionens forslag til ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2022/423 af 14. marts 2022 om fastsættelse af de tekniske specifikationer, foranstaltninger og andre krav til gennemførelsen af det decentrale IT-system, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1784

– *Nyt forhandlingsoplæg*

EUU alm. del (20231) – Bilag 94 (fortroligt samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 95 (fortroligt notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 100 (fortrolig kommenteret dagsorden)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 7. Siden sidst:

- a) Direktiv (EU) 2023/2123 af 4. oktober 2023 om ændring af Rådets afgørelse 2005/671/RIA for så vidt angår tilpasningen af afgørelsen til EU-reglerne om beskyttelse af personoplysninger**
KOM (2021) 0767

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Jeg vil benytte lejligheden til at orientere udvalget om direktiv (EU) 2023/2123 af 4. oktober 2023 om ændring af Rådets afgørelse 2005/671/RIA for så vidt angår tilpasningen af afgørelsen til EU-reglerne om beskyttelse af personoplysninger.

Direktivet blev fremsat af Kommissionen den 1. december 2021. Justitsministeriet oversendte den 11. februar 2022 et grund- og nærhedsnotat til Europaudvalget om direktivforslaget. Det fremgår bl.a. af notatet, at direktivforslaget i medfør af artikel 1 og 2 i Protokol (nr. 22) om Danmarks stilling er omfattet af retsforbeholdet, hvorfor Danmark ikke kunne deltage i behandlingen og vedtagelsen af direktivforslaget, som heller ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

I forbindelse med Rådets behandling af direktivforslaget vurderede Rådets Juridiske Tjeneste, at direktivforslagets præambelbetragtning (nr. 5) om Danmarks stilling skulle præciseres, sådan at henvisningen til artikel 1 og 2 i protokollen blev ændret til artikel 2 og 2a. Præciseringen skyldes, at direktivforslagets hjemmelsgrundlag er Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 16, stk. 2.

Præciseringen har den betydning, at Danmark deltog i Rådets vedtagelse af direktivforslaget, men at reglerne i direktivet – som omhandler medlemsstaternes behandling af personoplysninger under udøvelsen af aktiviteter, der er omfattet af TEUF tredje del, afsnit V, kapitel 4 og 5, om henholdsvis strafferetligt samarbejde og politisamarbejde – ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark jævnfør retsforbeholdet.

Direktivet blev endeligt vedtaget den 4. oktober 2023 og trådte i kraft den 31. oktober 2023.

Jeg skal beklage, at udvalget ikke tidligere er blevet orienteret om præciseringen.

Medlemmerne havde ingen kommentarer om dette punkt.

Punkt 8. Rådsmøde nr. 3985 (udenrigsanliggender – udvikling) den 21. november 2023

EUU alm. del (20231) – Bilag 104 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik (Dan Jørgensen): Punktet forelægges til orientering.

1. Team Europe-engagement i komplekse miljøer i Afrika syd for Sahara

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3985 – bilag 1 (samlenotat)

Ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik (Dan Jørgensen): Mødets eneste dagsordenspunkt omhandler EU's Team Europe-engagement i komplekse miljøer i Afrika syd for Sahara. Begrebet dækker over et bredt spektrum af situationer, hvor bl.a. manglende sikkerhed, fattigdom og dårlig regeringsførelse vanskeliggør udmøntningen af EU's udviklingssamarbejde.

En del af udfordringen relaterer sig til tilstedeværelsen af illegitime magthavere, f.eks. militærregimer, der er kommet til magten gennem kup. Fra dansk side har vi arbejdet for, at drøftelsen også tager højde for det spørgsmål. Det er bl.a. relevant i forhold til det centrale Sahel, hvor flere militærkup har ført til, at Danmark og andre EU-medlemslande har sat deres støtte til centralregeringerne i bero.

Dilemmaet er åbenlyst: På den ene side har befolkningerne i komplekse situationer enorme behov for støtte. På den anden side er det vanskeligt at samarbejde med illegitime regimer om disse udfordringer. Det er derfor vigtigt, at vi i EU har en fælles forståelse af disse særligt vanskelige situationer, og at vi arbejder for en mere koordineret, fælles tilgang. Fra EU's side foreslås bl.a., at EU og medlemslandene i komplekse situationer i højere grad prioriterer tiltag og partnere på regionalt og lokalt niveau frem for samarbejde med centralregeringer.

Dertil foreslås et større fokus på inklusion af marginaliserede grupper og unge, som i særlig høj grad står uden indflydelse og muligheder. Det er med til at undergrave deres tro på demokratiet som styreform og øger grobunden for radikaliserings og irregulær migration mod Europa.

Endelig fremhæves koblingen mellem klima og konflikt, hvor konkurrence om naturressourcer medvirker til øget konflikt og fordrivelse. Her er der behov for en stærkere mobilisering af Team Europe om initiativer til klimatilpasning og omstilling til bæredygtig fødevarerproduktion og landbrug.

Det er fornuftige forslag, som det vil være nyttigt at folde mere ud på rådsmødet. Det ligger også fint i tråd med den danske tilgang i de afrikanske lande, f.eks. i omlægningen af den danske udviklingsstøtte til Sahellandene.

Jeg vil på rådsmødet især fokusere på, at vi i EU anlægger en mere systematisk tilgang til, hvordan vi forholder os i situationer, hvor militærkup eller komplekse omstændigheder påkalder en revurdering af vores udviklingsstøtte. Samtidig er det også vigtigt, at medlemslandene inddrages aktivt. En fælles forståelse og tilgang til disse problemstillinger vil være et skridt i den rigtige retning mod, at vi som EU i højere grad realiserer det store potentiale, der ligger i at være verdens største udviklingsaktør.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er meget enig i, at Europa har et stort potentiale. Det er et rigtig spændende initiativ. Hvor mange ressourcer er der i Team Europe-engagementet, hvor mange medarbejdere er der, og er det klassisk almindelig bistand, eller er der nye måder at arbejde på? Det lyder lidt som et nyt initiativ, men måske kender jeg det bare ikke godt nok. Er der også samarbejde med f.eks. lokale forskere, som ved noget om de lokale problemstillinger? Hvad er årsagen, og hvilke klimarelaterede udfordringer er der? Er der samarbejde med lokale, så det ikke bare bliver Vestens perspektiv på syd, men faktisk bliver en syd-nord-relation?

Ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik (Dan Jørgensen): Team Europe-tankegangen er en arbejdsform, der gerne skulle gennemsyre alt, hvad EU foretager sig ude i verden. Vi opererer f.eks. med det begreb, når vi er til COP-forhandlingerne. Det betyder, at medlemslande og EU-institutioner, oftest Kommissionen, koordinerer standpunkter og indsatser i de relevante lande, og det vil typisk give sig udtryk i koordinationsmøder mellem EU's ambassadører og EU's institutioner. Der kan også være mere konkrete samarbejder om forskellige problemstillinger, som opstår i landene, f.eks. nogle af de situationer, jeg refererede til i mit indlæg.

Inddragelse af forskere og andre eksperter er meget afhængigt af, hvilket land vi taler om. Vi fokuserer fra dansk side meget på lokalisering, og at vi er partnerlande – vi er ikke bare i tæt dialog med de lokale civilorganisationer, men tit implementeres tiltag faktisk via dem. Det er altid gavnligt, men i særdeleshed når der opstår den slags komplekse situationer. Men i mange lande har de stemmer, der skulle være fri af regeringen, vanskelige vilkår. Det giver sig selv, når der f.eks. er militærkup. Ikke desto mindre er det nogle steder vores eneste mulighed for rent faktisk at kunne komme ud med støtte til dem, vi gerne vil hjælpe.

Et eksempel er Niger, hvor vi i foråret besluttede at øge vores engagement ganske betragteligt. Men ganske få måneder efter, at jeg havde været dernede og sammen med kronprinsen underskrive en aftale med bl.a. præsidenten, kom der et militærkup. Hvad gør man i den situation? Det er mildest talt ikke sådan, at befolkningen i landet har fået mindre brug for de ting, vi gerne vil støtte adgangen til – f.eks. rent vand, klimatilpasning og uddannelser. Men omvendt kan vi ikke støtte et regime, der lige har afsat den demokratisk valgte præsident, som vi besøgte for at støtte ham i hans demokratiske udvikling af et land. Det vanskeliggør det rigtig meget, men derfor er det godt, at vi netop ikke bare er fokuserede på kun at snakke direkte med regeringen, men også med civilsamfundsorganisationer. Det er noget af det, vi vil forsøge at få implementeret fremover, ikke kun i Niger, men i mange af landene i regionen. Den tankegang er heldigvis delt af de fleste af mine kollegaer, men vi kunne godt tænke os, at den var lidt mere koordineret i EU – både for så vidt angår institutionerne, men faktisk også medlemslandene.

Theresa Scavenius (UFG): Der er en negativ politisk udvikling i flere lande, og derfor er det ret vigtigt, at vi forstår problemets omfang og årsagerne, der ligger bag. Vi ved, at bl.a. EU's landbrugspolitik og generelt manglende klimapolitik er medforårsagende. Ét er, at vi igangsætter forskellige initiativer og indsatser, men det vil ikke rigtig løse den grundlæggende udfordring. Er der et skifte i måden at forstå bistanden på, eller fortsætter vi bare?

Jeg kan i øvrigt forstå, at det mest er landene, der skal koordinere de forskellige indsatser. Kan ministeren sige lidt mere om, hvad vi gør fra dansk side? Ungeprogrammer lyder rigtig fint. Hvor

mange forventer vi, der kommer til Danmark, og er der andre konkrete initiativer for at understøtte alle de problemstillinger, der bliver identificeret?

Ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik (Dan Jørgensen): Jeg tror, at det falder en lille smule uden for dette punkt. Jeg kommer meget gerne og fortæller om det og er ofte i udvalget, men spørgsmålet omhandler hele vores indsats i Subsahara, som er bred og omfangsrig.

Jeg er enig i det med viden. Jeg synes bare, at det er paradoksalt, at Theresa Scavenius' eksempler på noget, som er objektiv, faktuel viden, bliver givet på en meget polemiserende og politisk måde. Jeg er sådan set enig i lige nøjagtig den del om landbrugspolitikken, men det er et spørgsmål, hvor der er meget stor uenighed om, hvorvidt den har været positiv eller ej. Det er nok mere et politisk spørgsmål og ikke så meget et fagligt spørgsmål.

2. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 9. Direktivforslag om etableringen af EU-handicapkortet og EU-parkeringskortet for personer med handicap

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0512

KOM (2023) 0512 – Bilag 4 (sammenotat)

KOM (2023) 0512 – Bilag 5 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 104 (kommenteret dagsorden)

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Forslaget blev fremsat af Kommissionen den 6. september 2023 og er på udvalgets liste over prioriterede EU-sager for 2023. Udvalget har fredag den 29. september modtaget grund- og nærhedsnotat om forslaget, og jeg orienterede udvalget om sagen den 6. oktober.

Direktivforslagets formål er at fremme den fri bevægelighed i EU og gøre det lettere at rejse for personer med handicap. Forslaget omhandler etablering af to separate fælleseuropæiske kort: Et EU-handicapkort og et EU-handicapparkeringskort.

EU-handicapkortet

Handicapkortet vil ved kortere besøg i et andet EU-land give indehavere af kortet adgang til de samme fordele, som borgere med handicap i besøgslandet har adgang til. Forslaget stiller ikke krav til, hvilke specifikke goder eller fordele der skal tilbydes. Der stilles blot krav til, at der tilbydes de samme fordele og goder, som tilbydes nationale borgere. Det er vigtigt at understrege, at kortet heller ikke vil give adgang til sociale ydelser eller ydelser på beskæftigelsesområdet.

De fordele, forslaget retter sig mod, er f.eks. adgang til eventuelle fordele og rabatter i offentlig transport. Det kan også være adgang til eventuelle fordele for personer med handicap til kultur- og sportsbegivenheder eller ved turistattraktioner. Desuden er det vigtigt at understrege, at det også er op til den enkelte medlemsstat at fastsætte kriterierne for bevilling af et EU-handicapkort.

EU-handicapparkeringskortet

Handicapparkeringskortet vil give EU-borgere på et kortere besøg i et andet EU-land adgang til handicapparkering på lige fod med nationale borgere i besøgslandet. Der findes allerede en rådshenstilling, hvor medlemslandene politisk set har forpligtet sig til et fælleseuropæisk handicapkort. Men med direktivforslaget bliver medlemsstaterne også retligt forpligtede. Desuden får kortet et uniformt design, så det ser ens ud, uanset hvilket medlemsland det er udstedt i.

Forhandlingerne

Siden min orientering af udvalget den 6. oktober 2023 har der været forhandlinger på arbejdsgruppeniveau, og de har været ganske fornuftige. Jeg vil især gerne fremhæve, at det i det seneste kompromisforslag nu står eksplicit anført, at ydelser, der tildeles på baggrund af en individuel vurdering og visitation, er undtaget fra direktivet. Det er sket på dansk initiativ og med fornuftig støtte fra andre medlemslande.

Konsekvenser af forslaget

Det er først og fremmest forventningen, at det påvirker den fri bevægelighed positivt. For en dansker med handicap vil det blive lidt lettere at rejse til andre EU-lande. Det vil forhåbentlig betyde lidt

færre bekymringer med hensyn til at kunne have sin ledsager med i offentlig transport eller få adgang til f.eks. rullestolspladser på stadion eller til koncerter.

For så vidt angår de økonomiske konsekvenser vil forslaget være forbundet med udgifter, men også en række positive konsekvenser. Direktivet kan potentielt have en positiv samfundsøkonomisk betydning, fordi en styrkelse af mobiliteten for personer med handicap sandsynligvis også vil betyde øgede indtægter fra turisme i Danmark, da forhåbningen er, at flere personer med handicap vil have mod på at rejse – også til Danmark. Tager flere turister med handicap samt deres medrejsende til Danmark, kan det medføre øgede indtægter for erhvervslivet.

Samtidig vil der også være udgifter forbundet med, at personer med handicap fra andre EU-lande skal have adgang til de samme rabatorbninger i offentlig transport eller i kulturelle sammenhænge som danskere. Da antallet af borgere i EU med handicapstatus og fremtidige rejsemønstre ikke kendes, er det meget svært at forudsige disse økonomiske konsekvenser.

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser vil der være tale om etableringsomkostninger. Formkrav til kortenes udseende formodes at medføre en mindre engangsudgift. De digitale formater til et EU-handicapkort og parkeringskort er ikke omfattet af it-projektet for en dansk version af en europæisk digital identitetstegnebog. Såfremt der træffes beslutning om at udvikle et digitalt bevis for de to kort, vil forslaget have statsfinansielle konsekvenser i form af engangsudgifter til udvikling af nye systemintegrationer og logikkomponenter. Det er endnu ikke muligt at give et estimat herfor.

For så vidt angår driftsomkostninger opkræver DH (Danske Handicaporganisationer) gebyr for de nuværende danske parkerings- og ledsagerkort, der dækker de løbende driftsomkostninger. I det omfang det endelige direktiv rummer mulighed for opkrævning af gebyrer, lægges det til grund, at driftsomkostninger også kan dækkes derigennem. Ud fra det seneste kompromisudkast i Rådet, vurderer vi, at vi vil kunne fortsætte en sådan ordning.

Såfremt de to kort i sidste ende alligevel ville skulle udstedes gratis, ville det medføre statslige udgifter. Ud fra erfaringerne med de nuværende kort ville der være tale om løbende driftsomkostninger på ca. 6-7 mio. kr. årligt.

Endelig fremgår det som tidligere nævnt af seneste kompromisudkast, at ydelser, som bevilges på baggrund af individuel visitation, undtages fra direktivet. Såfremt dette mod forventning ikke undtages fra det endelige direktiv, ville EU-borgere på kortere ophold opnå ret til bl.a. individuel handicapørsel eller dyre hjælpeordninger på biblioteksområdet. Det ville også udgøre en uforholdsmæssig administrativ og økonomisk byrde for kommunerne samt de regionale trafiksselskaber.

Rådsmødet

Det spanske formandskab forventer fortsat at have en generel indstilling på EPSCO-rådsmødet i slutningen af november 2023.

Forslaget kræver kvalificeret flertal. Mange medlemslande er i udgangspunktet positive, og der har været god fremdrift i forhandlingerne. Men der er naturligvis stadig spørgsmål under afklaring. Endelig er det særdeles uvist, hvor langt man vil nå i trilogforhandlinger inden europaparlamentsvalget.

FO *Forhandlingsoplæg*

Regeringens forhandlingsoplæg er, at

- man fra dansk side tilslutter sig det foreliggende kompromisforslag.
- regeringen støtter formålet med direktivet, som sigter mod at gøre det lettere for personer med handicap at rejse i EU.
- regeringen lægger stor vægt på, at direktivet ikke ændrer på områder, der i dag er national kompetence.
- regeringen lægger stor vægt på, at direktivet ikke omfatter sociale ydelser eller ordninger på hverken social- eller beskæftigelsesområdet.
- regeringen lægger stor vægt på, at direktivet ikke omfatter ydelser, som bevilges på baggrund af visitation, dvs. på baggrund af en konkret og individuel vurdering, men kun ordninger og særlige fordele, som følger af den mere generelle handicapstatus.
- man fra dansk side arbejder for, at medlemsstaterne har mulighed for at opkræve gebyrer for henholdsvis EU-handicapkortet og EU-parkeringskortet, således at driftsomkostninger kan dækkes derigennem.
- regeringen generelt støtter ambitionen om at indføre digitale formater i overensstemmelse med de europæiske digitale identitetstegnebøger.
- regeringen støtter, at både fysiske og digitale gyldige handicapkort anerkendes i de enkelte medlemsstater.

Tillæggsdirektivet om tredjelandstatsborgere

Kommissionen har den 31. oktober 2023 fremsat et såkaldt tillæggsdirektiv til direktivforslaget om handicapkort og handicapparkeringskort. Direktivet vedrører tredjelandstatsborgere med lovligt ophold i EU og deres adgang til at modtage og anvende de to kort.

Forslaget er omfattet af det danske retsforbehold, og Danmark er derfor ikke berørt af denne udvidelse. Dette fremgår også allerede eksplicit af udkastet til tillæggsdirektiv. Det betyder, at vi fra dansk side ikke er forpligtede til at anerkende et handicapkort til en tredjelandstatsborger, selv om det er udstedt efter gældende regler i et andet EU-land.

Der har været en første forhandling om tillæggsdirektivet den 9. november 2023, og formandskabet sigter efter en vedtagelse på EPSCO-rådsmødet i slutningen af denne måned. Jeg vil ikke gå yderligere i detaljer med tillæggsdirektivet nu. Udvalget vil modtage et samlenotat om sagen forud for EPSCO-rådsmødet.

Endelig vil jeg bare glæde mig over det, hvis vi lykkes med at komme i mål med forslaget, for tilgængelighed for borgere med handicap betyder rigtig meget. Selvfølgelig har man samme lyst til at kunne bevæge sig rundt på det europæiske kontinent, som alle andre mennesker har, og jeg er overbevist om, at det vil bidrage til, at man nemmere kan det.

Niels Flemming Hansen (KF): Har man overvejet en fælles parkeringsapp i tilknytning til parkeringskortet?

Der er relativt lang leveringstid på handicapminibusser. Undtager man dem fra kravene i de byer, som har miljøzone? Hvis man ikke gør, betyder det, at man måske ikke kan komme ind i en by og dermed ikke kommer så tæt på den aktivitet, man gerne vil ind til, som det var muligt, for at finde en handicapparkeringsplads?

Theresa Scavenius (UFG): Det lyder som et rigtig godt forslag. Ministeren fremhæver, at de sociale ydelser ikke er en del af det. Er der andre lande, der ønsker det?

Hvordan bliver de to kort håndteret i praksis, når de bliver givet til tredjeverdensborgere i et andet EU-land, og de ikke gælder i Danmark på grund af retsforbeholdet? Man kan vel ikke se det på kortet, og det ville være besværligt for parkeringsfolk og politi osv., hvis de skal tjekke det

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): Jeg synes, at det er et rigtig godt forslag, men jeg har brug for en præcisering: Hvordan kan det være, at man ikke lægger afgørende vægt på, at det ikke vedrører forhold som beskæftigelse og social sikring?

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Til Theresa Scavenius: Den praktiske håndtering af tredjeverdensborgeres parkeringskort er sådan set et interessant spørgsmål. Regeringen har ikke taget stilling til, hvad vi stiller op endnu. Vi er ikke forpligtede af det, men al logik tilsiger, at vi gør det alligevel, og det vil som udgangspunkt være min indstilling. Vi er i denne sammenhæng ikke retligt forpligtede, fordi vi har en undtagelse, men det kan godt være fornuftigt, og så kan vi bare vedtage det. Derfor vil jeg umiddelbart lægge op til, at vi gør det, hvis forslaget lander fornuftigt, så det bliver nemmest tænkeligt at komme rundt.

Med hensyn til andre landes holdninger til sociale ydelser var det uafklaret i det første kompromisforslag, som jeg fremlagde den 6. oktober 2023. Vi syntes på det tidspunkt ikke, at det stod skarpt nok. Danmark har ret udvidede handicapforhold i sammenligning med mange andre lande, så hvis de var med, ville det lige pludselig være en meget stor del af vores lovgivning, der ville komme ind under, og det ville sagens natur give en masse udfordringer. Vi ville skulle lave individuelle konkrete vurderinger under serviceloven, fordi folk måske er en uge på ferie. Det bliver lidt tungt, men i det nuværende kompromisforslag er det undtaget.

Til Niels Flemming Hansen: Spørgsmålet om miljøzoner er med i det nyeste kompromisforslag, og så må vi se, om det lander der.

En fælles parkeringsapp er ikke med nu.

Til Jens Henrik Thulesen Dahl: Det er vores vurdering, at det ikke vil tjene danske interesser at anvende afgørende vægt, og jeg vil understrege, at forhandlingerne i Rådet har været rigtig gode. Vores klare danske prioritering har vundet genklang og fundet støtte både hos formandskabet og medlemslandene. Derfor er det vores vurdering, at det nuværende resultat opfylder de store vægte.

Formanden (Niels Flemming Hansen): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Alternativet har ytret sig imod det.

Mødet sluttede kl. 12.22.